

Inspectie van het Onderwijs
T.a.v. De inspecteur-generaal van het Onderwijs
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

5 juni 2017

Zeer geachte mevrouw Vogelzang,

Het zal niet dagelijks gebeuren dat een docent u vraagt om op te treden tegen het CvTE. En zeker niet op een mooie Pinksterdag.

Ter inleiding even kort. Bij de examens Frans zijn sinds de invoering van de Tweede Fase hopeloze problemen geslopen in de examinering. Eenvoudig gezegd zitten er fouten in. Altijd. Soms een paar, soms een dikke 20 procent. Op alle bij mij bekende niveaus. (VMBO-TL, HAVO EN VWO) Die fouten worden soms mondjesmaat gecorrigeerd.

Sinds 1997 voer ik een gevecht tegen de bierkaai Don Quichotte style. Dat is erg vermoeiend en zinloos. Ik weet ieder jaar dat er een maand van pingpongen komt en dat ik aan het eind van die maand dan weer in de hoek sta als die idioot die denkt dat ze het CvTE aan kan. Ik heb in de loop der jaren alle reguliere paden wel bewandeld. In willekeurige volgorde: pers, Nationale Ombudsman, Twitter, Facebook, Ambassadeur, Consulaat, Franse Celebrities, Nederlandse BN'ers, VO-Raad, Cito, Cevo, CvTE, Tweede Kamer Commissie Onderwijs en de voorzitter van de Tweede Kamer mevrouw Arib vanwege haar tweetaligheid.

Ik dacht dit jaar eindelijk een doorbraak te hebben toen ik op gesprek mocht bij Pieter Hendrikse en Geert van Lonkhuyzen van het CvTE. Dat gesprek was fantastisch. Beide mannen zegden toe dat zij streefden naar uitstekende examens en dat, mocht er onverhoopt toch een fout in de komende examens zitten, daar dan serieuze stappen tegen zouden worden genomen. Tegelijk zeiden ze erbij dat de examens 2017 al in de kast lagen en dat ze niet meer konden worden aangepast. Voor 2018 mocht ik rekenen op examens die niet die klassieke problemen zouden hebben. Ik vond dat een mooie deal. Dit jaar zouden ze de bestaande problemen snel en grondig oplossen en volgend jaar zouden de examens die fouten hopelijk niet meer hebben. (De meeste fouten komen door het niet respecteren van de initiële tekst, daar dan net zo lang aan sleutelen tot er een mooie vraag geformuleerd kan worden, vervolgens stellen ze de gewenste antwoorden vast. Dan komt er een expert, die sleutelt nog iets aan de tekst en aan de vragen tot vragen en tekst geen zinnige relatie meer hebben en dan gaat het naar de drukker. Sinds twee jaar gebruiken ze voor de examens Frans ook teksten die uit het Duits vertaald zijn.)

Ik heb nog aangeboden om de examens van 2017 snel even te maken maar dat mocht niet omdat ik zelf ook examenkandidaten heb. Dat snap ik. Ik maak een VMBO in 20 minuten en Havo en VWO in drie kwartier dus op zich was het geen enkele moeite geweest. Kortom een prettig gesprek met aangename mensen die hart voor de zaak leken te hebben, mijn streven naar foutloze examens deelden en die voor het eerst leken te beseffen dat het misschien echt wel heel erg was geweest bij Frans.

Ter illustratie, mijn lege theekop met uitgeperst theezakje aan de rand stond op tafel en ik zei dat als mijn lege theekop een Cito-vraag zou zijn dat dan het goede antwoord zou zijn: A Een dampende kop verse koffie. En dat ik niet wist hoe ik mijn kandidaten daar op moest voorbereiden....

Beide heren begrepen dat en ik verliet het pand met een swing in my step. Ik was vol goede moed.

Toen kwamen de examens. En de fouten. Ik dacht echt dat het zou gaan sneeuwen van de Aanvullingen op het Correctievoorschrift. Maar nee. VMBO 0, HAVO 1 echte en 1 onzinnige, VWO 3. VMBO had er 2 nodig, HAVO had er zeker nog 4 nodig naast die 1½ en VWO had er nog zeker 2 nodig naast die 3.

Het CvTE is op de hoogte van die fouten/problemen. Ze corrigeren meer niet dan wel en dat ondanks de toezegging. U hoort mijn naïeve hart breken. Op de docentenfora had ik inmiddels steeds benadrukt dat het uiteindelijk wel goed zou komen maar nee. Het kam helemaal niet goed. Docenten nemen daarop het eigen heft in handen en rekenen gewoon de ondubbelzinnig betere antwoorden goed. Dat begrijp ik heel goed maar dat schept ongelijkheid. Ik heb overlegd met mijn directeur en die zegt dat ik me gewoon aan het

officiële antwoordmodel moet houden. Hij heeft gelijk natuurlijk maar dat antwoordmodel is ondeugdelijk. Ik heb me aan dat model gehouden en goede antwoorden fout gerekend. Dat is ongelooflijk frustrerend. Ik dupeer mijn kandidaten en ik weet dat andere docenten dat, begrijpelijk, niet doen. Daarop heb ik de inspectie gebeld en gevraagd wat voor hel en verdoemenis ik op mij af zou roepen als ik ook gewoon goede antwoorden goed zou rekenen.

Ik sprak met een hele aardige man wiens naam ik helaas niet kon verstaan die zei dat ik gewoon het officiële antwoordmodel moest volgen en dat ik, als ik het er niet mee eens was het moest opnemen met het CvTE. Ik vertelde natuurlijk dat ik dat al uitvoerig had gedaan, net als een heel veld docenten, maar dat het CvTE daar niks mee deed. Dus ik vroeg hem aan wie het CvTE uiteindelijk verantwoording moest afleggen en dat was dus aan de Inspectie van het Onderwijs... Cirkel rond en ik zat dus op het goede adres.

Hoe ik dat precies moest doen ging hij even uitzoeken. Hij belde me terug en zei dat ik mijn klacht opnieuw moest indienen bij het CvTE en die moest vermelden in mijn klacht aan jullie, zodat jullie ermee aan de slag konden. Dat heb ik meteen gedaan op die 23e mei. Ik kreeg bijna onmiddellijk antwoord van mevrouw van Nes die zei en ik citeer dat ze mijn vraag ter beantwoording voor zou leggen aan een collega en dat ik zo spoedig mogelijk een reactie zou krijgen. (kenmerk M0205050)

Ik hoorde niks meer en mailde haar met aanvullingen, illustraties en smeekbedes. Uiteindelijk heb ik deze week maar weer gebeld en wist niemand ergens van. Die avond heb ik om (23.00 respect!) wel een reactie gehad van Janet Nijrolder, maar zij had duidelijk de eerdere correspondentie niet gelezen want ze verwees me naar het CvTE.

Vandaar nu mijn brief aan u. Ik hoor van alle kanten dat ik de inspectie juist moet vrezen maar dat weiger ik. U bent de onderwijsinspectie en ik denk dat u er voor mij bent en voor mijn leerlingen. Wat ik van u vraag is om te constateren dan het veld docenten er niet uit komt met het CvTE. Dat het CvTE haar bevoegdheden niet inzet om de examens eerlijk en deugdelijk te maken. Dat kan vrees ik nog maar op 1 manier. U zult de docenten een rondje moeten vertrouwen.

Wilt u alstublieft een brief uitdoen waarin u zegt dat voor tijdvak 1 bij hoge uitzondering de docenten naar eigen eer en geweten moeten nakijken? Dan kan het werk nog op tijd heen en weer naar de tweede corrector en krijgen de kandidaten de punten die ze verdienen. De docenten zullen u dankbaar zijn en zullen geen misbruik maken van de situatie. Immers ze moeten het ook nog afstemmen met de tweede corrector. Dat is de enige manier waarop het dit jaar en voor deze lichter nog eerlijk kan gaan. De kans dat het CvTE nog een sluitend en correct antwoordmodel gaat maken is nul. Tenzij u ze dat kunt opdragen natuurlijk, maar dan moet het bliksemsnel gebeuren en moeten zij hun eigen brevet van onvermogen tekenen. Ik zie ze dat niet doen. Daarbij komt denk ik dat een order van boven meer indruk maakt en kan voorkomen dat ze in tijdvak twee weer gewoon hun pijnlijke gang gaan.

Ik ben zeer bereid om vandaag nog naar u toe te komen en te laten zien waar de concrete problemen zitten. Het vraagt van u een open mind en een bereidheid om pal voor de examenkandidaten van Nederland te gaan staan maar als u het niet doet, wie dan wel?

Hartelijke hoopvolle groet,

drs Charlotte Goulmy,
T.G. Gibsonstraat 3
7411RN Deventer

Mevrouw de Minister van Onderwijs
De Hoftoren
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Deventer, 7 juni 2017

Zeer geachte mevrouw Bussemaker,

Ik heb een lijk in uw kast gevonden: Niemand in Nederland neemt verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit van de landelijke eindexamens. Zoals u weet zijn er, sinds de invoering destijds van de Tweede Fase, inhoudelijke problemen met de eindexamens Frans. Jaren geleden hadden wij hier al eens contact over en verwees u mij naar de staatssecretaris. Uw voorganger had dat ook al eens gedaan. En haar voorganger ook trouwens. En zijn voorganger ook. Nu zijn we dus een aantal opvolgers verder en zitten er nog steeds veel fouten in de eindexamens. Uw advies en dat van uw voorgangers heb ik altijd braaf opgevolgd louter om te constateren dat uw advies, het verwijzen naar de staatssecretaris, vrij zinloos was. De staatssecretaris wees namelijk altijd door naar een Cito, Cevo of CvTE. Zij waren volgens de staatssecretaris verantwoordelijk voor de kwaliteit van de examens.

Cito, Cevo en CvTE hebben door de jaren heen volgehouden dat zij slechts uitvoeren wat het ministerie van ze vraagt en dat zij niet verantwoordelijk zijn voor de feitelijke inhoud van de landelijke eindexamens. Dit jaar heb ik doorgepakt tot aan de Onderwijsinspectie. Daar werken wijze mensen die op mij eerlijk overkomen. Vandaag kwam het treurige bericht dat ook zij niet verantwoordelijk zijn voor de feitelijke inhoud en kwaliteit van de nationale eindexamens. Ondanks art. 15f van de Wet op het onderwijstoezicht. Dus nu ben ik weer bij u.

Wat is dan volgens u de bedoeling van artikel 15 f in relatie tot art. 2 lid 2 onder c en d van de Wet College voor toetsen en examens? Wilt u mij alstublieft niet doorverwijzen naar de staatssecretaris, die mij doorverwijst naar het CvTE, die mij doorverwijst naar het Cito, die mij doorverwijst naar het CvTE, die mij doorverwijst naar de staatssecretaris? Wilt u mij gewoon blauw oog in blauw oog vertellen WIE er in Nederland verantwoordelijk is voor de concrete INHOUD van de landelijke eindexamens? Ik vraag u niet wie die examens maakt. Zij kunnen het gewoon niet. Ik vraag u wie er in dit land verantwoordelijk is voor hun werk. En... wilt u de instantie in kwestie opdragen de problemen in tijdvak 1 op te lossen door grondig de bestaande fouten te corrigeren zodat er in Nederland geen kandidaten gedupeerd worden door incompetent examensmakers?

Nu kijken sommige docenten na met hun hersens en anderen met het correctievoorschrift. Dat kan niet uw bedoeling zijn. Er moet een deugdelijk Correctievoorschrift komen zodat alle kandidaten eerlijk beoordeeld worden zonder dat hun docenten de grenzen van de wet moeten opzoeken. Wellicht gelooft u, ook na 20 jaar modderen, niet dat er echte problemen zijn. In dat geval kunt u me even bellen. De huidige staatssecretaris heeft me vast onder speeddial. U kunt ook de vaste kamercommissie vragen, of het CvTE of mevrouw Arib. Iedereen weet er van. Als u echte docenten van de vloer wilt lezen kunt u op Facebook even kijken op de pagina van Levende Talen Frans. Ik kan ook even uw kant op komen om ze u te laten zien. Ik heb een indrukwekkend dossier.

Kortom een wereld van fouten ligt aan uw voeten en aangezien iedereen in de voedselketen naar elkaar wijst vraag ik het nu, opnieuw, aan u. Graag een snelle inhoudelijke oplossing.

Hartelijke groet,
drs. Charlotte V.C. Goulmy
T.G.Gibsonstraat 3
7411RN Deventer

In de bijlage treft u een kleine selectie fouten aan van dit jaar die niet gecorrigeerd zijn door het CvTE terwijl ze er wel van op de hoogte zijn. Hun commentaar is cursief in de micro-analyse meegenomen en geeft mooi aan dat ze er echt niks van snappen. Het gaat om de examens VMBO HAVO en VWO Frans 2017.

VMBO-TL Vraag 42 1p 42 Staat in de laatste alinea waarom het gebruik van de smartphone schoolresultaten negatief beïnvloedt? Zo nee, antwoord 'nee'. Zo ja, schrijf de eerste twee Franse woorden op van de zin waarin je dat leest.

«Des chercheurs de l'université américaine de Ken State (Ohio) ont étudié l'influence des smartphones sur le comportement des jeunes. Cette étude montre par exemple que plus ils utilisent leur portable, plus leurs résultats scolaires sont mauvais. Et voilà une bonne idée pour éviter l'addiction et un mauvais bulletin scolaire : se déconnecter, débrancher ou mettre son smartphone de temps en temps « en mode avion. »

Een te lastige vraagstelling, veel leerlingen hebben als antwoord 'Cette étude' gegeven. Ook hier worden nuances gevraagd die voor VMBO-T te veel gevraagd zijn en worden leerlingen op het verkeerde been gezet. Staat er in de laatste alinea waarom het gebruik van de smartphone schoolresultaten negatief beïnvloedt?

« Cette étude montre par exemple que plus ils utilisent leurs portable, plus leurs résultats scolaires sont mauvais. »

Deze studie toont bijvoorbeeld aan dat hoe meer ze hun mobieltje gebruiken, hoe slechter de schoolresultaten zijn. Ze zeggen dus niet dat het slecht is voor je concentratie of je krijgt er hoofdpijn van, dus in die zin is het geen reden. Oké. Maar hoe meer je je mobieltje gebruikt hoe slechter je presteert is in mijn boek wel een reden. Vooral ook omdat de zin begint met: Cette étude montre... Deze studie toont aan... dat is dus een reden. ANTWOORD CvTE 42: Bij deze vraag gaat het inderdaad om zoeken naar een reden. Het woord 'waarom' is daarom vetgedrukt. In de zin die begint met 'Cette étude' wordt geen reden gegeven, het is enkel een constatering. Cette étude montre... Deze studie toont aan... dat is dus een reden.

HAVO vraag 35 1p 35 Geef van elke bewering aan of deze wel of niet overeenkomt met de derde alinea. 1 Tijdens een poging om aan de politie te ontsnappen, is Simon gewond geraakt. 2 Simon is al verscheidene keren door de politie gearresteerd. Noteer 'wel' of 'niet' achter elk nummer op het antwoordblad.

«Il s'est déjà cassé les poignets et il a été arrêté plusieurs fois par la police, alertée qu'un drôle d'individu se promène à 30 mètres du sol : « Les gens peuvent vite imaginer que je suis un voleur. Mais je n'ai jamais fait de garde à vue : les policiers voient tout de suite que je suis totalement inoffensif. »

Simon is al verscheidene keren door de politie gearresteerd. Nee. Gearresteerd niet. Aangehouden wel : (...) et il a été arrêté plusieurs fois par la police. (...) Mais je n'ai jamais fait de garde à vue: les policiers voient tout de suite que je suis totalement inoffensif. Dus NEE ANTWOORD CvTE (VET heb ik gedaan) tekst 10, vraag 35: Naar onze mening is er geen aanleiding om de tweede stelling als foutief te bestempelen. Het Franse woord 'arrêter' kent een paar verschillende verwante betekenissen in het Frans (alsook in het Nederlands), en de vertaling arresteren is een simpele die tevens voor leerlingen makkelijk te begrijpen is zonder dat hij/zij zich zorgen hoeft te maken over juridische details. In de tekst staat overigens wel een juridisch detail, namelijk garde à vue, wat niet van toepassing is op Simon, maar, mocht een leerling dit in detail uitgeplozen hebben (wat wij niet verwachten van de leerlingen en dat ook niet nodig is om de bewering te bekijken) dan is dat compatibel met wat wij Nederlanders onder arresteren verstaan (het Franse politie-systeem werkt niet altijd op dezelfde manier als het Nederlandse). De knul zegt in de tekst dat hij nog nooit is gearresteerd. Dan is de vraag is hij meerdere keren gearresteerd geweest. Antwoord JA omdat hij meerdere keren is aangehouden... En dan zeggen ze dat de kinderen die juridische details niet hoeven te kennen. Vraag er dan niet naar. En.... Ze zeggen hier zelf dat hij nooit en garde à vue is geweest... Immers dat is NIET van toepassing op Simon....

VWO Vraag 35 35 Choisissez le(s) mot(s) qui manque(nt) à la ligne 48. A Bref B D'ailleurs C En outre D Par conséquent Certains se plaignent que les avantages dont ont bénéficié les baby-boomers étaient trop

importants et que leurs enfants et leurs petits-enfants doivent maintenant payer pour eux. Les jeunes d'aujourd'hui ne peuvent plus se permettre d'acquérir les logements qui ont permis à leurs parents de devenir riches sans effort. ils devront financer les généreuses pensions à prestations définies de leurs parents et de leurs grands-parents. La retraite par répartition est fondée sur un contrat intergénérationnel qui a été rompu. B en C zijn allebei correct. 'en outre' en 'd'ailleurs' kunnen op dezelfde manier gebruikt worden. Dit wordt ook bevestigd in de Dictionnaire de synonymes et contraires van Le Robert. Antwoord CvTE: m.b.t. vraag 35: D'ailleurs duidt op dat er iets anders is (bijna zoals het Nederlandse als 'overigens' of 'terzijde' of 'iets anders'), terwijl en outre iets extra's aanduidt (eerder zoals het Nederlandse 'bovendien' of 'ook nog' en dergelijke). Deze zijn niet vrijelijk inwisselbaar en in de gegeven context past alleen dat het ook nog erbij komt (dus en outre). Dit zegt het woordenboek: en outre définition 16 synonymes au surplus, aussi, aussi bien, avec cela, d'ailleurs, d'autre part, de plus, de surcroît, également, en revanche, en sus, même, outre, par ailleurs, par dessus le marché, par surcroît.

Bezwaar tegen besluit van non-interventie tegen CvTE

Deventer 9 juni 2017

Zeer geachte mevrouw Vogelzang,

Dank voor uw serieuze en snelle reactie. Ik heb het gevoel dat u het probleem op waarde schat en ook dat u mijn machteloosheid deelt.

Maar u bent natuurlijk een stuk minder machteloos dan ik. Als ik uw brief goed lees kan de inspectie geen oordeel vellen over de inhoud van de examens. Maar dat vraag ik u ook niet. Ik vraag u het CvTE te instrueren om de door docenten geformuleerde misstanden in de examens snel, compleet en fair op te lossen.

Dat gaat dus geenszins over de inhoud. Ik verlang niet van u dat u een inhoudelijk oordeel kunt vellen over alle vakken onder de regenboog. Maar u kunt wel constateren dat het veld vakdocenten, bij vraag X Y en Z aangeven dat het correctievoorschrift veranderd moet worden. En dat het CvTE dat moet doen simpelweg omdat zij anders in gebreke blijven. U spreekt zich dan niet inhoudelijk uit maar lost het probleem wel, eerlijk, op. Zo lees ik 15f.

Verder zit er een probleem in de conclusie van uw brief.

«Onenigheid tussen scholen over de correctie wordt op grond van het examenbesluit bij de inspectie gemeld.»

Dit lost niks op. Kijk. Scenario 1:

A en B zijn goed. (volgens het veld vakdocenten)

Het antwoordmodel zegt B

Ik reken A ook goed

Mijn tweede corrector is het met me eens

Hij rekt A ook goed.

Er is dus geen onenigheid, wij zijn het roerend eens A is prima.

Wij rekenen het goed. U blijft er buiten. Kind krijgt 't punt

Het is pas een probleem als: Scenario 2

A en B goed zijn. (volgens het veld vakdocenten)

Het antwoordmodel zegt B

Ik reken A goed

Mijn tweede corrector weigert dat omdat hij zich ook van zijn brave directeur aan het antwoordmodel moet houden.

Hij haalt het punt er af.

U blijft er buiten. Kind krijgt geen punt.

Tenzij ik het hoog speel, niet akkoord ga, stennis schop, er een melding komt, u een derde corrector aanstelt etc...

Nu gebeurt er dus overal in den lande scenario 1. De onderwijsinspectie is hier niet van in kennis gesteld, de punten worden, terecht toegekend, maar alleen door de docenten die een tweede corrector hebben die ook zijn vak verstaat en weigert goede antwoorden fout te rekenen. Ik heb ook dit jaar weer veel goede antwoorden fout moeten rekenen en ik kan u vertellen dat dit niet een klein beetje indruist tegen mijn rechtvaardigheidsgevoel. Dit klinkt allemaal misschien wat onderkoeld, maar u kent de zin van Gainsbourg, rire de peur d'être obligé d'en pleurer...

Het creëert namelijk rechtsongelijkheid. Dit is ontoelaatbaar en dient conform art. 15f actief te worden bestreden. De klassen in scenario 1 hebben hogere scores dan mijn gedupeerde klassen. We hebben wel allemaal dezelfde N-Term. Komt nog bij dat in de scenario 2 klassen diezelfde punten bij scenario 1 correctoren wel de punten hadden gekregen. Ik handel dus netjes mijn leerlingen te duperen. Dit doet ernstige afbreuk aan de door u te garanderen onderwijskwaliteit in Nederland en maakt en passant van mij een slecht soort mens. Dit is voor mij, maar sowieso voor docenten bij veel vakken, absoluut onacceptabel. Ik dien uit hoofde van mijn functie mijn leerlingen correct Frans te leren en dat dient uiteindelijk door een correct examen te worden getoetst. Eigenlijk wil ik net als vroeger foutloze examens maar dat is te veel gevraagd. Wat dan toch echt minimaal zou moeten is dat de fouten snel toegegeven en verholpen worden!

Vandaar dus mijn bezwaar. Wilt u er met deze bril nog eens naar kijken? Het is geen onterechte vraag. 15f kan wel zeggen dat u zich niet met de inhoud mag bemoeien maar regelt niet dat u moet toestaan hoe het CvTE de bij hen ruim bekende problemen niet oplost. U bent in kennis gesteld van onrechtmatigheden, dus kunt u het CvTE daar op aan spreken. Dat valt, helaas, niet binnen de reikwijdte van een deugdelijke uitvoering van mijn functie. Ik signaleer me wezenloos en hoop dat u daar adequaat en bliksemsnel op reageert.

Ik heb inmiddels de minister verzocht om mij glashelder uit te leggen wie in Nederland wél primair verantwoordelijk is voor dit jaarlijkse foutenfestival, wellicht komt daar ooit antwoord op, maar u kunt volgens mij een stevige vuist maken voor maandagochtend 10 uur, als ze op het Ministerie gaan kijken met welke N-termen ze nu weer de fouten gaan gladtrekken. Een jaarlijks volstrekt intransparant ritueel. U kunt daar een dikke stok tussen steken. En ik hoop dat u dat doet. U kunt bijvoorbeeld eisen dat ze eerst de fouten corrigeren voor ze de N-term mogen publiceren! Dan hebben ze nog een heel weekend wat te doen.

Nogmaals dank voor uw snelle en serieuze reactie. Ik denk dat u dit ook erg vindt. Maar ik vind het al 20 jaar ondraaglijk. Vandaar. Dit jaar is er zo veel te doen over de kwaliteit van de examens, is de maatschappelijke onrust zo groot, dat ik hoop dat er nu een keer iemand met de vuist op tafel slaat. En u bent in deze de enige met een vuist. Hoop ik.

Hartelijke groet,

Charlotte Goulmy

Bijlagen blog van Charlotte Goulmy *Fouten in examen Frans die niet erkend worden en tot absurde situaties leiden*, 10 juni 2017. Groepsblog www.beroepseer.nl